

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ В М. ДНІПРО

Федоріщев С. С.

*здобувач кафедри адміністративного та митного права
Університету митної справи та фінансів
м. Дніпро, Україна*

Створення зручних і доступних умов для отримання приватними особами адміністративних послуг є однією з головних задач, що має вирішуватися органами державної влади та місцевого самоврядування. Адже саме за якістю цих послуг кожен громадянин оцінює турботу держави про нього та рівень поваги до прав і гідності громадянина. Реалізація цієї задачі особливо актуальна для України на сучасному етапі її розвитку, де система надання адміністративних послуг є непрозорою, нераціональною та повільною. Більшість громадян наразі незадоволені якістю надання цих послуг.

Центри надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) відповідно до Закону України «Про адміністративні послуги» [1] розпочали свою роботу з 01.01.2014 р. Створення таких центрів мало на меті полегшення процесу отримання адміністративної послуги громадянами, зокрема, через звернення лише до однієї установи – ЦНАП. Перевагою є те, що громадянин звертається за отриманням будь-якої адміністративної послуги до адміністратора, який працює у ЦНАП. І результат адміністративної послуги також отримує у адміністратора ЦНАП або поштою. Таким чином зменшуються корупційні ризики, за рахунок усунення особистого контакту заявника із представником органу влади, відповідального за надання послуги. Відповідно до чинного законодавства ще до створення ЦНАП в Україні почали працювати єдині дозвільні центри (ЄДЦ), в яких суб'єкти господарювання (юридичні та фізичні особи – підприємці) отримували дозвільні, реєстраційні документи, подавали декларації тощо. Певним чином ЄДЦ стали прообразом ЦНАП, але обслуговували виключно суб'єктів господарювання. Позитивна практика була врахована і після набрання чинності Законом України «Про адміністративні послуги» [1]. ЄДЦ мали стати невід'ємним елементом ЦНАП.

Однак у Дніпропетровській області «новостворені» ЦНАП за функціональними можливостями та «змістовним наповненням» майже не відрізняються від ЄДЦ. Такий факт було встановлено за результатами громадського моніторингу створення та функціонування ЦНАП. Відбулося певне покращення процесу надання адміністративних послуг у

ЦНАП «Лівобережний», зокрема, виписки та витяги з Єдиного державного реєстру почали видавати кожен день, однак видають зазначені документи виключно у цьому ЦНАП. У ЦНАП «Правобережний» зазначені послуги отримати неможливо.

З метою виправлення негативної ситуації, пов'язаної із значною непропорційністю переліків послуг, що надаються у ЦНАП для суб'єктів господарювання та для громадян, а також для збільшення кількості послуг для населення, Кабінет Міністрів України видав розпорядження «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг» від 16 травня 2014 р. № 523-р [4].

Згідно з вищевказаним розпорядженням Кабінету Міністрів України, органам місцевого самоврядування рекомендувалося керуватися цим розпорядженням у своїй діяльності із забезпечення функціонування центрів надання адміністративних послуг. Однак рекомендація не має обов'язкового характеру, як норма закону, тому органи місцевого самоврядування не поспішають із виконанням «рекомендованих» удосконалень у процесі надання адміністративних послуг.

У межах громадського моніторингу у м. Дніпро за період з 1 жовтня по 7 листопада 2019 р. було здійснено 2 візити до ЦНАП «Правобережний» та 1 візит до ЦНАП «Лівобережний» щодо зняття та реєстрації місця проживання [5].

Тому внесення таких послуг до переліків послуг, що надаються у ЦНАП, дійсно актуальне та доцільне рішення. Однак, дане рішення не підкріплено ресурсами і бажанням органів влади, що призводить до того, що зазначені послуги надаються безпосередньо органами влади. Доповнення переліку послугами для громадян суттєво збільшить навантаження на адміністраторів, відповідно необхідно переглянути у сторону збільшення кількість адміністраторів, які працюють у ЦНАП. Так само має бути переглянуто питання ресурсного забезпечення діяльності ЦНАП, доступності бланків та інформації тощо.

Наприклад у м. Кривий Ріг кількість звернень до ЦНАП після розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП збільшилася з 2 тис. до понад 6 тис., у той же час у м. Павлоград кількість звернень збільшилася у майже 4 рази з 300-400 до 1,2 тис. У обох містах збільшення звернень за адміністративними послугами відбулося виключно за рахунок звернень за послугами Державної міграційної служби України. Місцева влада належним чином відреагувала на збільшення навантаження на адміністраторів і збільшила їх кількість на 3 та на 8 штатних одиниць відповідно [5].

У діяльності Головного управління Державної міграційної служби у Дніпропетровській області відсутня системність та послідовність. Так

7 районних відділів ДМС України у м. Кривому Розі, Павлоградський районний відділ розпочали надавати послуги через ЦНАП. У той же час 3 районні відділи у м. Каменське та 8 районних відділів у м. Дніпро – не надають послуги через ЦНАП [5].

Наслідком цієї неузгодженої ситуації стало те, що більшість мешканців Дніпропетровської області, а тепер і вимушені переселенці з Автономної Республіки Крим, Донецької та Луганської областей так і не відчули з 1 жовтня 2019 р. значного полегшення в отриманні адміністративних послуг. Минув місяць, а заявники, як і раніше, вимушені звертатися безпосередньо до органу влади – надавача адміністративної послуги, що створює передумови для корупційних дій [5].

Також, у м. Дніпро достатньо поширеною є точка зору, що розширення переліку адміністративних послуг, що надаються через ЦНАП, має призвести до ліквідації або закриття профільних підрозділів на території м. Дніпро та всієї області. Як наслідок, зроблено висновок, що відповідні ресурси мають бути перерозподілені на користь ЦНАП. Така точка зору базується на невірному розумінні ролі ЦНАП у системі надання адміністративних послуг, яка зводиться виключно до прийому документів заявника та видачі результатів адміністративної послуги. Надання адміністративної послуги так і залишається сферою компетенції відповідного органу виконавчої влади. Відтак, ЦНАП має забезпечити ефективну взаємодію заявника із органом влади без особистого контакту [5].

Висновки. Дніпро є обласним центром, й відповідно до статусу має бути лідером в усіх процесах в області. Однак, у Дніпропетровській області міста обласного значення значно випереджають обласний центр у питаннях виконання чинного законодавства у сфері надання адміністративних послуг.

Проаналізувавши, необхідність зазначити, що не має можливості отримання певних видів адміністративних послуг через центри надання адміністративних послуг в м. Дніпро, а саме таких як: оформлення та видача паспорта громадянина України; оформлення та видача паспорта громадянина України у разі обміну замість пошкодженого, втраченого або викраденого; вклеювання до паспорта громадянина України фотокартки при досягненні громадянином 25– і 45-річного віку, оформлення ID-картку тощо. Таким чином, потенціал ЦНАП у м. Дніпро залишається невикористаним, а перелік послуг зорієнтований переважно на суб'єктів господарювання.

Література:

1. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI [Електронний ресурс]. URL.: <http://rada.gov.ua/>.

2. Адміністративна процедура та адміністративні послуги. Зарубіжний досвід і пропозиції для України / Автор-упорядник В.П. Тимошук. К. : Факт, 2003. С. 496.

3. Острах М. Б. Поняття адміністративних послуг: теоретичний аспект. *Держава і право : збірник наукових праць*. К., 2009. С. 155–159.

4. Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 травня 2014 р. № 523-р [Електронний ресурс]. URL.: <http://rada.gov.ua/>.

5. Літвінов О., Карельська Т. Адміністративні послуги в Дніпро, або як хвіст крутить собакою [Електронний ресурс]. ЦППР. URL. : <http://pravo.org.ua/2011-07-20-17-42-30/1822-administrativni-posluhu-v-dnipropetrovsku-abo-iak-khvist-kruty-t-sobakoiu.html>

6. Офіційний сайт Державної реєстраційної служби України / [Електронний ресурс]. URL. : <http://www.drsv.gov.ua/show/1233>

7. Легеза Є. О. Особливості діяльності центрів надання адміністративних послуг в м. Дніпропетровськ. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ : збірник наукових праць*. 2015. № 1 (75). С. 238–243.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Хрідочкін А. В.

доктор юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри права

Дніпровського гуманітарного університету

м. Дніпро, Україна

Суб'єктивні ознаки складів адміністративних правопорушень у сфері інтелектуальної власності (ст. ст. 51-2, 107-1, 156-3 (у частині, що стосується об'єктів інтелектуальної власності), 164-3, 164-6, 164-7, 164-8, 164-9 та 164-13 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) являють собою єдність суб'єкту і суб'єктивної сторони. При цьому чинне адміністративне законодавство не надає узагальненого визначення суб'єкта адміністративного правопорушення і такого терміна не вживає. Аналіз же відповідних статей КУпАП, у тому числі протиправних діянь у сфері інтелектуальної власності,